[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua

Аннотация. Выполнен анализ становления и функционирования обязательного личного страхования от несчастных случаев на транспорте в Украине, выявлены проблемы, присущие данному виду обязательного страхования, определены пути повышения эффективности его осуществления.

Ключевые слова: обязательное страхование, несчастный случай, транспорт, эффективность функционирования, государственное регулирование.

Summary. The article executes the analysis of the formation and operation of traffic accidents compulsory personal insurance in Ukraine, revealed the problems inherent to this type of compulsory insurance, identified the ways of improvement the effectiveness of its implementation.

Keywords: compulsory insurance, accident, transportation, effectiveness of the functioning, the state regulation.

Експерт редакційної колегії *к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.*

УДК 338.583: 625.1

АЛГОРИТМ РОЗРАХУНКУ ВИТРАТ З ВИКОРИСТАННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Божок А.Р., аспірант (УкрДАЗТ)

В статті наведено методику розрахунку витрат з використання інфраструктури, які пов'язані з пропуском дільницею транзитних поїздів.

Ключові слова: витрати, використання інфраструктури, перевезення.

Постановка проблеми та її зв'язок з науковими чи практичними завданнями. В державній цільовій програмі реформування залізничного транспорту визначені основні завдання і заходи, які планується здійснити для підвищення ефективності перевезень. Одним із головних завдань є формування вертикально інтегрованих структур за видами діяльності. Поява в умовах реформування залізничного транспорту відособлених господарюючих суб'єктів у виробничому процесі різних форм власності змінить структуру і розмір витрат, а отже сформуються нові особливі вимоги щодо їх розрахунку.

Аналіз останніх досліджень та виділення невирішених частин загальної проблеми. Питанням формування, обліку і розрахунку витрат на залізничному транспорті присвячені роботи багатьох вчених, зокрема Ю.Ф. Кулаєва, В.І. Пасічника, Н.Г. Смєхової [1-3]. Роботи перерахованих вище авторів дають багатий матеріал для подальших досліджень. Однак, в умовах проведення реформування і реструктуризації залізничного транспорту України багато питань щодо розрахунку витрат потребують подальших досліджень і розробок. Найбільш актуальним серед них є визначення витрат з використання інфраструктури залізниць.

Мета статті полягає у визначенні складу витрат з використання інфраструктури і розробці алгоритму їх розрахунку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ефективність роботи залізничного транспорту в значній мірі залежить від об'єктивного визначення плати за надання послуг з перевезень. Точність і повнота визначення витрат сьогодні залишається дуже нелегким питанням для фахівців залізничного транспорту. Це пов'язано з різноманітністю витрат, проблемним характером їх обліку та оцінки, великою частиною непрямих витрат, розподіл яких вимагає трудомістких розрахунків.

Визначення витрат з використання інфраструктури здійснюється з застосуванням одиничних витратних ставок, а також витрат на використання станційної і перегінної інфраструктури. Для більш точного розрахунку слід враховувати витрати з використання інфраструктури управління. До таких витрат відносяться використання будівель, обладнання та управлінського персоналу дирекції залізничних перевезень, управління залізниці, господарства

© Божок А.Р.

матеріально-технічного забезпечення, а також інформаційних систем і систем управління, які забезпечують функціонування залізниць.

Для полегшення розрахунків спершу доцільно згрупувати ті витрати інфраструктури, які входять у загальні витрати з перевезення вантажів дільницями та станціями, які їх обмежують:

- витрати на пропуск дільницею транзитних вантажних поїздів;
- витрати на пропуск транзитних вантажних поїздів технічних станцій;
- витрати, пов'язані з навантаженням порожніх вагонів на станції;
- витрати, пов'язані з вивантаженням місцевих вагонів на станції;
- витрати, пов'язані з проходженням дільницею місцевих вантажних поїздів;
- витрати, пов'язані з пропуском дільницею поїзних локомотивів резервом.

Взаємозв'язок вищеперерахованих витрат показаний на рис. 1.

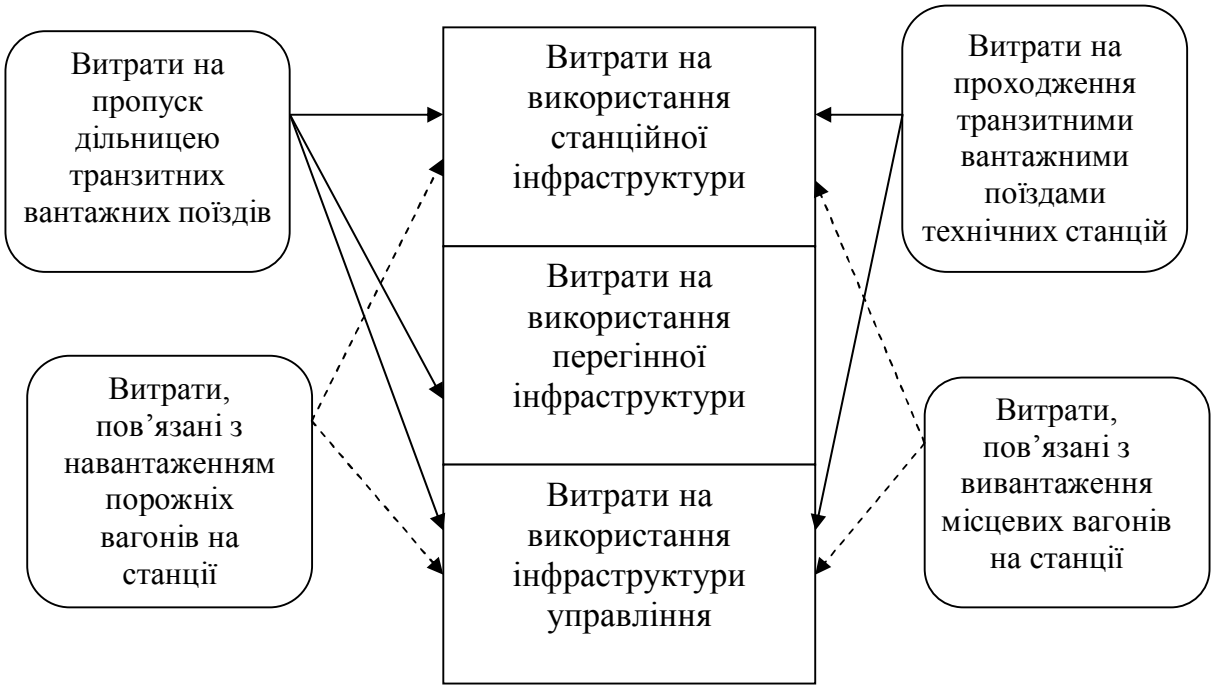

Рисунок 1 - Витрати інфраструктури, які входять у сумарні витрати з перевезення вантажів дільницями та станціями

Таким чином, розрахунок витрат, пов'язаних з пропуском дільницею транзитних вантажних поїздів слід виконувати за алгоритмом, представленим на рис. 2.

Внесемо методичні пояснення до запропонованого алгоритму. Витрати інфраструктури, які пов'язані з пропуском дільницею транзитних поїздів, як показано на рис. 1, включають в себе наступні групи витрат: використання станційної і перегінної інфраструктури, а також витрати на використання інфраструктури управління.

В алгоритмі використовуються наступні вимірники:

1) при визначенні витрат з використання станційної інфраструктури:

- кількість станцій дільниці;
- повна довжина головних приймально-відправних, сортувальних, витяжних, деповських, з'єднувальних колій в межах станцій дільниці (крім вантажо-розвантажувальних та під'їзних);
- одинична витратна ставка використання 1 км станційної інфраструктури (електрифікованої або не електрифікованої) протягом години;
- значення часу, на який проводиться розрахунок (поточний, кінцевий);
- початкове значення часу (початок зміни, доби та ін.);

2) при визначенні витрат з використання перегінної інфраструктури:

- повна довжина головних колій в межах міжстанційних перегонів дільниці;
- одинична витратна ставка використання 1 км інфраструктури головних колій в межах міжстанційних перегонів дільниці протягом години;
- значення часу, на який проводиться розрахунок (поточний, кінцевий);

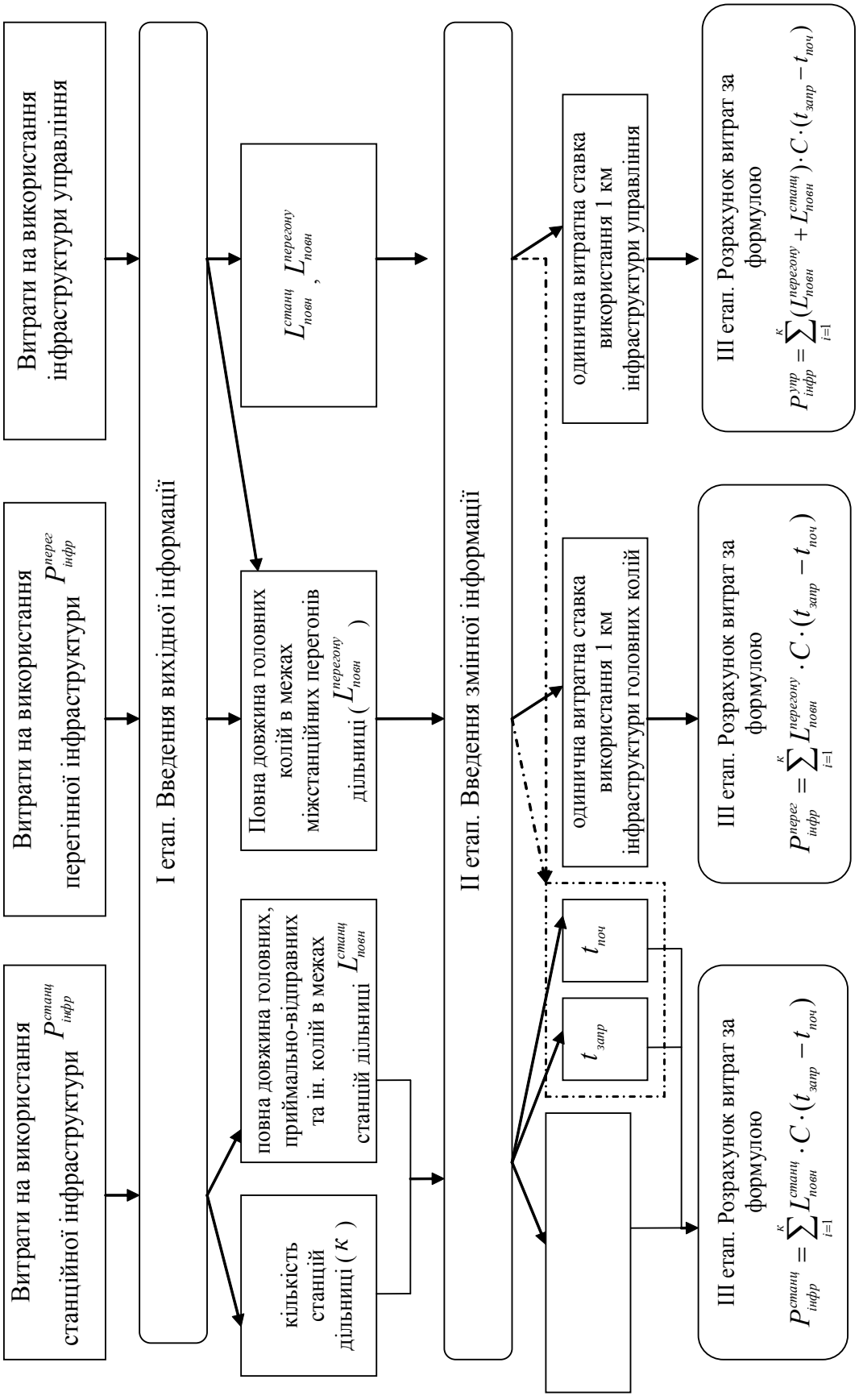

Рисунок 2 - Алгоритм розрахунків витрат інфраструктури, які пов'язані з пропуском дільницею транзитних поїздів

- початкове значення часу (початок зміни, доби та ін.);

3) при визначенні витрат з використання інфраструктури управління:

- повна довжина головних, приймально-відправних та ін. колій в межах станцій дільниці;

- повна довжина головних колій в межах міжстанційних перегонів дільниці;

- одинична витратна ставка використання інфраструктури управління упродовж години на 1 км розгорнутої довжини колій [4].

Далі виконуються розрахунки витрат інфраструктури за формулами, наведеними на рис. 2. Аналогічно визначаються витрати на використання інфраструктури, пов'язані з навантаженням порожніх вагонів на станції, на проходження транзитними вантажними поїздами технічних станцій та вивантаження місцевих вагонів на станції.

Висновки. Таким чином, представлений алгоритм дозволить в подальшому розробити автоматизацію розрахунків витрат з використання інфраструктури у прикладній програмі Microsoft Excel і втілити у практичну діяльність залізничного транспорту. Особливу увагу, на думку автора, слід приділити розрахункам одиничних витратних ставок з використання інфраструктури управління.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кулаєв Ю.Ф. Економіка залізничного транспорту: [Навч. посіб.] / Кулаєв Ю.Ф. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна, 2006. – 231 с.

2. Пасічник В.І. До питання аналізу і розрахунку собівартості перевезень / В.І. Пасічник // Залізничний транспорт України. – 1999. - № 3. – с. 18-21.

3. Смехова Н.Г. Себестоимость железнодорожных перевозок: [Навч. посіб.] / Смехова Н.Г., А.И. Купоров, Ю.Н. Кожевников и др. - Москва, 2003. – 494 с.

4. Б.О. Кривошей, В.О. Шиш, П.О. Яновський. Практичний посібник з упровадження технолого-економічної моделі перевізного процесу. Київ, 2009. – 270 с.

Аннотация. В статье приведена методика расчета затрат за использование инфраструктуры, которые связанные с пропуском участком транзитных поездов.

Ключевые слова: затраты, использование инфраструктуры, перевозки.

Summary. In article the design procedure of expenses for the infrastructure use, which connected with the admission a site of transit trains is brought.

Keywords: expenses, use an infrastructure, transportation.

Рецензент *д.е.н., професор ДІЗТФінагіна О.В.*
Експерт редакційної колегії *к.е.н., доцент УкрДАЗТ Токмакова І.В.*

УДК 658.14:656.2.001.73

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ В УМОВАХ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ГАЛУЗІ

Бойко Д.І., к.е.н., доцент,
Шинкарьова Н.Ю., магістр (УкрДАЗТ)

Стаття присвячена розгляду можливих варіантів трансформації фінансових відносин на залізничному транспорті у зв'язку з проведенням реструктуризації. Розглянуто проблеми та виявлені протиріччя, які мають місце в системі фінансових відносин в галузі. Запропоновані шляхи зміни фінансових відносин між підприємствами залізничного транспорту в умовах проведення реструктуризації системи управління галуззю.

Ключові слова: залізничний транспорт, фінансові відносини, реструктуризація, лінійні підприємства, порядок економічних відносин.

© Бойко Д.І.,
Шинкарьова Н.Ю.